

Kainuun biotuotetehdas-tehdaskonseptiselvitys

MH § 56

Hakijana on Kainuun liitto, alueidenkäyttö yhteyshenkilönään Hannu Heikkinen. Osatoteuttajana on Kainuun Etu Oy.

Kesäkuussa 2014 hyväksytyssä Kainuu-ohjelmassa biotalous määriteltiin yhdeksi keskeiseksi elinkeinolliseksi kehityskohteeksi. Kainuun biotalouden visioksi 2020 määriteltiin: ” Biojalostamoille on löytynyt investoijia. Kainuu on biojalostamisen ja bio-osaamisen keskittymä, jossa on vahvaa biotalouden osa-alueiden osaamista, TKI-toimintaa sekä toimiva ja monipuolinen biotalouden tutkimus- ja kehittämissymppäristö. Biotalouden koulutus- ja tutkimustoiminta on vahvaa kaikilla koulutusasteilla peruskouluissa, toisella asteella, ammattikorkeakouluissa, yliopistokeskuksessa ja aikuis- ja täydennyskoulutuksessa sekä Luonnonvarakeskuksessa. Toimijat tekevät yhteistyötä ja Kainuussa toimii lukuisia biotalouden isoja yrityksiä. Puuta käsittelevien prosessien (biojalostamot ja sahat) sivuvirrat jalostetaan korkealuokkaisiksi vientituotteiksi. Biomassa jalostetaan niin pitkälle kuin mahdollista. Logistiikka on yhteinen ja tukee biotalouden tuotteiden korkeaa laatua ja kilpailukykyä. Biotalouden toimijoita on niin paljon, että syntyy kilpailua ja tehokkuutta.”

Kainuun ennakoitihankkeessa on jatkovalmisteltu Kainuun biotalousstrategiaa. Siihen liittyvässä biotalouden aluevaikutuksia koskevassa selvityksessä nousi mahdollisuuksiltaan vahvimpana kehittämiskohteena esiin biotaloustuotteiden jalostus perustuen laajoihin ja osin vajaan käyttöisiin metsävaroihin. Kehittämisen kärkihankkeeksi nähtiin biojalostamoinvestoinnit. Biotalous on myös valtakunnallisen (TEM) kasvustrategian yksi keskeinen painoala. Metsäteollisuuden ja eri alueiden julkituomat suunnitelmat koskevat erityisesti tulevaisuuden biotuotetehtaita mm. Äänekoski, Kuopio, Kemijärvi.

Kainuun liiton alueiden käytön hakemassa hankkeessa on tavoitteena Kainuuseen parhaiten soveltuvan ja tulevaisuuden tuotantomahdollisuuksiin ja kysyntään vastaavan biotuotetehdaskonseptin suunnittelusta. Hankehakemuksessa perustellaan hanke-esitystä seuraavasti:

Puuraaka-aineiden jatkojalostus on logistisesti ja kustannustehokkuuden vuoksi järkevää tehdä lähellä raaka-ainevarantoja. Kainuun metsävarannot, etenkin kuitupuu, logistinen sijainti ja työvoiman saatavuus puoltavat uuden biotuotetehtaan perustamista alueelle. Markkinatilanne kuitenkin osoittaa, että pitkäkuituisen sellun ja paperinvalmistuksen sijaan on tarpeen selvittää myös muihin kuitupuupohjaisiin

biotuotteisiin perustuvaa tehtaan toimintakonseptia. Kuitupuusta valmistettavien biotuotteiden kehittyminen on voimakasta ja niillä on lupaavat tulevaisuuden näkymät. Kainuussa on selkeä tarve kuitupuuta jalostavalle biotuotetehtaalle. Tällä tavoin lisätään alueen työllisyyttä ja elinvoimaisuutta ja varmistetaan talousmetsien tehokas käyttö.

Hankkeessa on tavoitteena selvittää Kainuun olosuhteisiin ja tulevaisuuden markkinanäkymiin parhaiten soveltuva kuitupuuta jalostavan tehtaan toimintakonsepti ja sijaintivaihtoehdot sekä kartoittaa alustavasti potentiaaliset sijoittajat ja saada heidät kiinnostumaan Kainuuseen sijoittuvasta biotuotetehtaasta investointikohteena. Pitkän tähtäimen tavoite on saada investointipäätös ja biotuotetehdas Kainuuseen.

Hankkeen aikana selvitetään konsulttityönä biotuotetehdaskonsepti ja kartoitetaan tehtaan mahdollinen sijainti. Millainen tehdas on kannattava, mitä tuotteita se jalostaa ja mille markkinoille tuotteet menisivät. Kontaktit potentiaalsiin sijoittajiin, joiden kanssa voidaan jatkaa neuvotteluja tehdasinvestoinnin toteuttamisesta käytännössä.

Hankkeessa tehtävät toimenpiteet:

1. Selvittää alustava tehdaskonsepti: millainen biotuotetehdas Kainuuseen kannattaisi rakentaa
2. Arvioida kannattavuus ja kilpailukyky
3. Selvittää tehtaan sijaintivaihtoehdot ja tehdä mahdollinen esiselvitys maaperän rakennettavuudesta
4. Selvittää raaka-aineen saanti ja logistiikka
5. Laatia biotuotetehtaan perusesittelyaineisto
6. Tehdä alustava sijoittajakartoitus, ensisijaisesti kotimaiset sijoittajat

Tehtaan sijaintivaihtoehdon selvittämiseen liittyy kaavoituksen ja infran arviointia.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika hakemuksen mukaan on 1.4.-31.8.2015 ja kokonaiskustannusarvio on 126 860 €, johon haetaan ohjelmakauden 2007-2013 hankkeista säästyneistä varoista TL 2 EAKR/valtion rahoitusta yhteensä 88 802 €. Lisäksi hankkeessa on kuntarahoitusta 38 058 €.

Hanketiimi käsitteli hakeasiaa kokouksessaan 10.4.2015 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristössä hanke oli kirjallisessa menettelyssä ja kukaan ei määräpäivään 14.4.2015 vastustanut hankkeen rahoittamista.

Erillisliite nro 2.

Lisätietoja asiasta antaa vs. kehittämisjohtaja Eero Vilhu, puh. 0447100 861 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään rahoituspäätöksen seuraavin ehdoin:

Maakuntahallitus päättää myöntää Kainuun biotuotetehdas -tehdas-konseptiselvitys hankkeelle 70 % rahoitusta TL 2, kuitenkin enintään EAKR 63 430 € ja valtion rahoitusta 25 372 € jäljempänä olevan rahoitussuunnitelman osana.

Hanke on EAKR-ohjelman mukainen ja toteuttaa Kainuun maakuntaohjelmaa ja sen toimeenpanosuunnitelman kohtaa TL 1 Elinvoimainen ja uudistuva elinkeinoelämä ja erityisesti biotalouden uusien investointien houkuttelemisen ja sitä kautta työllisyyden parantaminen. Kainuun alueellisessa profiilissa vahvuuksina korostuu luonto, tila ja erilaiset fyysiset sekä infrastruktuuri luovat erinomaiset puitteet aluelähtöiselle ja omaehtoiselle kehittämiselle; erityisesti biotaloudelle.

Hanke on flat rate hanke, jossa välillisten kustannusten osuus 20 % hankkeen henkilöstökuluista.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

EAKR TL 2	63 430 €
Valtion rahoitus	25 372 €
Kuntarahoitus, Kainuun liitto ja Kainuun ETU Oy	38 058 €
Yhteensä	126 860 €

Hankkeen kustannusarvio:

Henkilöstökulut	37 800 €
Ostopalvelut	81 500 €
Välilliset kustannukset	7 560 €
Yhteensä	126 860 €

Rahoitusta voidaan käyttää aikavälillä 1.4.-31.8.2015 hankkeelle hyväksyttävien projektisuunnitelmaa toteuttavien kulujen kattamiseen.

Hankkeen yhteyshenkilöksi nimetään EU-hankekoordinaattori Heikki Immonen, joka on kutsuttava ohjausryhmän kokouksiin.

Maakuntahallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Hannu Heikkinen esteellisenä ei osallistunut tämän pykälän käsittelyyn.
